

Briusely tartasi dėl Lietuvos stojimo į Europos Sąjungą

Vilnius, rugsėjo 25 d. (AGEP) — Europos Parlamento delegacija ryšiams su Baltijos šalimis teigiamai vertina Lietuvos pasirošimą stoti į Europos Sąjungą, pirmadienį spaudos konferencijoje pažymėjo Seimo pirmininko pavaduotojas Juozas Bernatonis, kurio vadovaujama Lietuvos delegacija praėjusią savaitę susitiko su Europos Parlamento delegacija.

Tai buvo pirmasis Lietuvos Seimo narių susitikimas su Europos Parlamento Baltijos grupe. Joje yra 21 šio parlamento narys iš dešimt Europos Sąjungos (ES) šalių. Lietuvos ir kitų Baltijos šalių priėmimą daugiausia remia Skandinavijos šalių ir Vokietijos. Tuo tarpu atstovų iš pietų Europos šalių, įskaitant ir dabar pirmininkaujantį Ispaniją, Baltijos grupėje nėra.

Juozas Bernatonis sakė, kad vasarą Lietuvos pasirašytą asociacijos su ES sutartį Europos Parlamentas turėtų ratifikuoti lapkričio mėnesį, o Lietuvos Seimas — metų pabaigoje. Kadangi Latvijos ir Estijos parlamentai jau yra ratifikavę šią sutartį, Lietuvos parlamentarams teko pasiaiškinti, kodėl Lietuvoje šis procesas atsilieka.

Bernatonis sakė nemąs, kad ratifikavimui trukdytų dar nepakeistas Konstitucijos 47-asis straipsnis, draudžiantis užsieniečiams įsigyti žemę. Seimo vicepirmininko nuomone, užtenka pernai pavasarį beveik visų Seime atstovaujamų partijų pasirašyti išpriešinimo pakeisti šį Konstitucijos straipsnį. Juozas Bernatonis sakė, kad iki visiškio stojimo į Europos Sąjungą Lietuva turi pašalinti visus teisinius neatitikimus.

Kitas susitikime dalyvavęs Lietuvos parlamentaras, konservatorius Egidijus Jarašiūnas sakė, kad „ašikusias kelias“ Lietuvos ketinimams pademonstruoti būtų tai, jeigu iki ratifikuojamos sutartį, Seimas pirmą kartą balsuotų dėl Konstitucijos 47 straipsnio pakeitimo. Konstitucijai pakeisti

Lietuvos karių misija Kroatijoje gali būti pratęsta

Vilnius, rugsėjo 20 d. (Elta) — Jeigu trečią rugsėjo savaitę Jungtinių Tautų Saugumo taryba nuspręs pratęsti misiją buvusioje Jugoslavijoje, Danijos taikos palaikymo batalionas (DANBAT) drauge su jam priklausančiu trečiuoju Lietuvos taikos palaikytojų būriu iš Šiaurės sektoriuje esančios Kostanicos bus perkeltas į Slavoniją — ginčijamą teritoriją Rytų sektoriuje.

Ketvirtadienį, rugsėjo 14 d., spaudos konferencijoje tokią nuomonę pateikė Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, dvi tos savaitės dienas lankęs Kroatijoje taikos palaikymo misiją atliekančius Lietuvos karius.

Galimybę pratęsti Jungtinių Tautų taikos palaikymo misiją buvusioje Jugoslavijoje Lietuvos krašto apsaugos ministerijos vadovui Zagrebe patvirtino JT specialiusis pasiuntinys Yasushi Akashi ir šios organizacijos karinių pajėgų vadas generolas Benard Janvler.

būtinai du balsavimai su trijų mėnesių pertrauka. Abu kartus pataisai turi pritari du trečdaliai visų Seimo narių.

Tuo tarpu socialdemokratas Vytautas Plečkaitis pabrėžė, kad 47-ojo Konstitucijos straipsnio pataisai prieštaraujančios partijos „blokuoja Lietuvos kelią į Europos Sąjungą“.

Pasak V. Plečkaičio, dabar yra palankus metas siekti stojimo į Europos Sąjungą, nes Europos Komisija ir didžiosios ES valstybės palaiko organizacijos plėtimą. Tuo tarpu pietų Europos šalys — Portugalija, Ispanija ir Graikija — gaunančios didelę finansinę paramą iš Europos Sąjungos, nenori, kad Europos Sąjunga būtų plečiama. Todėl, mano Vytautas Plečkaitis, būtina stiprinti ambasados Ispanijoje darbą ir stengtis daryti kuo didesnę įtaką Pietų Europos šalims.

Socialdemokratų atstovo nuomone, Lietuva turi būti pasirošiusi, kad po kitais metais įvyksiančio ES vadovų susitikimo gali būti pasiūlyta sudaryti komisiją deryboms dėl Baltijos šalių tikrosios narystės Europos Sąjungoje.

Jis taip pat informavo, kad šią savaitę į Europos Parlamenta atvyksta Rusijos delegacija. Todėl Lietuvos atstovai buvo klausinėjami požiūrio į Rusiją ir NATO. Pasak V. Plečkaičio, kai kurie Europos parlamentarai labai skeptiškai vertina Baltijos šalių galimybes tapti NATO naramis ir norėjo išgirsti, kad Lietuva atsisako šio siekio.

Tačiau, kaip pažymėjo Juozas Bernatonis, susitikime buvo pareikšta mintis, kad Lietuva ir prezidentas Algirdas Brazauskas galėtų tapti tarpininku, ištinkančiu Rusiją, kad NATO yra gynybinė, o ne puolimo organizacija.

Bendrame susitikime pareiškime spaudai pažymima, jog Lietuva pareiškė tvirtai siekiantį, kad plečiant NATO, būtų įtrauktos ir Baltijos valstybės. Tuo tarpu Europos Parlamento pusė, suprasedama tokį norą, laikėsi nuomonės, kad reikėtų apsvairstyti kitas galimas bendro saugumo struktūras.

Ryšium su NATO plėtimu, Vytautas Plečkaitis priminė, kad rugsėjo 28 d. numatoma paskelbti NATO plėtimo dokumento nebus minimos nei konkrečios valstybės, nei plėtimo principai. Jo nuomone, tai gali įvykti tik po JAV prezidento rinkimų 1996 metais.

Seimas pritarė rezoliucijai dėl žurnalistinės etikos

Vilnius, rugsėjo 26 d. (AGEP) — Lietuvos Seimas antradienį nutarė pritari Europos Tarybos (ET) Parlamentinės Asamblėjos rezoliucijai dėl žurnalistinės etikos, kurią ET parlamentas priėmė 1993 liepos 1 dieną.

Seimo nutarime, už kurį balsavo 65 Seimo nariai, rekomenduojama spaudos ir kitų viešosios informacijos priemonių žurnalistams bei darbuotojams laikytis pagrindinių rezoliucijoje išdėstytų etikos principų.

Rezoliucijoje atskiriamos žinioms ir nuomonėms, apibrėžiamoms teisė į informaciją bei žurnalistikos etika.

Rugsėjo 18 d. savo veiklą pradėjo Baltijos ir Amerikos Verslo Fondas — privati valdoma, pelno nesiekianti organizacija, kurios tikslas — suteikti finansinę pagalbą smulkaus bei vidutinio verslo plėtojimui Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Kaireje, fondo pirmininkas Daniel Ross linki Lietuvos verslininkams glaudžiai bendradarbiauti su JAV.

Nuotr. Ramūno Danisevičiaus, „Dienoje“

K. Bobelis apgailestauja dėl Ozolo elgesio

Vilnius, rugsėjo 27 d. — Lietuvos lenkų „Kurjer Vileński“ laikraštyje pateiktas pokalbis su Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininku Kaziu Bobeliu. Korespondentei prisiminus, jog Kazys Bobelis neima savo Seime nario algos, o perduoda savo įsteigtam premijų fondui kriminaline tema rašantiems žurnalistams, svarstomas klausimas, ar sumažėtų finansinių skandalų, jei į politiką eitu pasiturintys žmonės.

Respondentas palaiko Amerikiečių vyraujančią požiūrį, jog pasiturintys žmonės mažiau linkę į korupciją, negu tie, kurie vos galą su galu suduria. Deja, tokių turtingų žmonių, kaip Kennedy ar Bush, Lietuvoje nėra.

K. Bobelis sako nepritariąs Seimo nario Romualdo Ozolo elgesiui. Jo nuomone, apkalbinę vyriausybę ir premjerą korupcija, Ozolas turėjo pateikti kaltinimą patvirtinančius doku-

mentus. Pokalbyje aptariami ir kiti aktualūs klausimai. Vienas iš jų — žemės nuosavybės užsienio piliečiams problema, Konstitucijos 47 straipsnio pakeitimas. Seimo narys palaiko nuomonę, jog toks pakeitimas reikalingas, nes tai skatintų ekonominių ryšių aktyvėjimą. Anot K. Bobelio, „Mums nereikia daug divinizų, o gerų užsienio investicijų“.

Pokalbyje kiek plačiau aptariami santykiai su Lenkija. Prisimenant, jog istoriškai Lietuva ir Lenkija visada turėjo problemų, pažymima su Lenkija pasirašytos sutarties ir jos įgyvendinimo svarba, taip pat ir tai, kad geri santykiai su Lenkija gali padėti Lietuvos pastangoms prisijungti prie NATO. Seimo narys apgailestauja, kad tarp lenkų ir lietuvių, ypač kai kuriuose regionuose yra tikrų sovintų, kurie kelia tarpusavio nesantaiką.

Šlezevičius: Ozolo kaltinimai — politinis manevravimas

Vilnius, rugsėjo 21 d. (AGEP) — „Jei Romualdas Ozolas disponuoja kokiais nors dokumentais ir jų nepateikia atitinkamoms įstaigoms, vadinasi, jis yra nusikaltimo bendrininkas“, pasakė ministras pirmininkas Adolfas Šlezevičius. Spaudos konferencijoje jis sakė manąs, jog prokuroras galėtų paklausti R. Ozolo apie oficialius dokumentus. „Tokia situacija negali tęstis be galo“, anot Šlezevičiaus.

Vyriausybės vadovas sako ir pats paklauses ir generalinio prokuroro, ir vidaus reikalų ministro, ir Saugumo departamento vadovo, ar jie disponuoja kokia nors medžiaga, kuri įrodytų vyriausybės ir premjero korupcijos faktus, tačiau jie atsakė neigiamai.

Šlezevičius yra įsitikinęs, kad Seimo nario Romualdo Ozolo pareiškimas buvo sąmoningas paskelbtas prieš Centro partijos suvažiavimą, kad padėtų jam vėl tapti jo vadu. „R. Ozolas nori save vaizduoti tautos kankiniu, ir tai jam būdinga per visą politinę karjerą“, teigia premjeras, kuris taip pat yra ir valdančiosios partijos — LDDP pirmininkas.

Lietuvos Seimas leis savo kroniką

Vilnius, rugsėjo 19 d. (BNS) — Seimo valdyba, norėdama „plačiau ir geriau informuoti Lietuvos visuomenę apie Seimo veiklą“, nutarė nuo spalio 1 dienos leisti „Seimo kroniką“.

Ją iš pradžių ketinama rengti kas dvi savaites, o vėliau — kas savaitę. Joje bus aprašomi Seimo plenariniai posėdžiai, priimtųjų įstatymų ir nutarimų, parlamentarų pareiškimai bei vardiniai balsavimų rezultatai, taip pat Seimo komitetų ir frakcijų sprendimai, parlamentarų vizitai į užsienį ir užsieniečių viešnagės, kita Seimo veikla.

„Seimo kroniką“ leis ir leidybos išlaidas padengs Seimo leidykla.

Seimo Spaudos ir viešųjų ryšių grupės vadovas Vytautas Lenkutis, kurį Seimo valdyba paskyrė būti atsakingą už kronikos rengimą, sakė, kad ją nemokamai gaus Seimo nariai ir pareigūnai bei Seime akredituoti visuomenės informacijos priemonių atstovai.

Taip pat stengdamasi geriau informuoti Lietuvos visuomenę apie Seimo darbą, jo valdyba kiek anksčiau nutarė Seimo posėdžius tiesiogiai transliuoti per Lietuvos radijo II programą.

Prie Kryžių kalno nušautas policininkas

Šiauliai, rugsėjo 26 d. (AGEP) — Antradienio rytą rastas nušautas policininkas, budėjęs prie Kryžių kalno Šiaulių rajone. Policininko Tomo Naumovo lavoną antradienį apie 6 valandą ryto aptiko patrulinis automobilis atvykę jo paimti policininkai.

Policininkas Tomas Naumovas, 22 m. amžiaus, nušautas šūviu į nugarą. Įvykio vietoje matyti grumtynių pėdsakai, mėtėsi medžioklinio šautuvo užtaiso kamščiai. Pagrobtas policininko automatas, pranešė Vidaus reikalų ministrijos spaudos tarnyba.

Šiaulių rajono policijos viršininkas Jonas Kavaliauskas BNS korespondentui sakė, kad svarstomi įvairūs nusikaltimo aiškinimai, bet apie juos nepasakė.

Pasak jo, policininko postas nakčiai prie Kryžių kalno įsteigtas praėjusį rudenį, kai kalne pastatytas popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo dovanotas kryžius, primenantis jo vizitą į Lietuvą 1993 metais.

Sutarta dėl politinio sprendimo Bosnijoje

Niujorkas, rugsėjo 27 d. (OMRI) — Bosnijos-Herzegovinos, Kroatijos ir likusios Jugoslavijos užsienio ministrai antradienį pritarė planui, kuris suteiktų konstitucinį pagrindą Bosnijai. Numatyta, kad 30 dienų po to, kai stebėtojai pagrindiniuose miestuose konstatuos, jog judėjimo, kalbos ir susizinojimo laisvės jau įgyvendintos ir pabėgėliai bus laisvi sugrįžti į savo namus arba gauti kompensacijas už prarastą nuosavybę, Bosnijoje įvyks laisvi ir demokratiški rinkimai Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos priežiūroje. Rinkimai vyksią ir Kroatų-Musulmonų Federacijoje ir Bosnijos Serbų Respublikoje, numatyta Jungtinėse Tautose vykstančių derybų susitarime.

Susitarime numatyta, kad bus įkurtas parlamentas, prezidentūra bei Konstitucinis teismas. Pažymėta, kad du trečdaliai parlamento narių ir prezidentų bus renkami iš Federacijos ir trečdalis iš Bosnijos Serbų Respub-

likos. Sutarimas tačiau neišsprendžia daugybės kitų klausimų, jų tarpe ir vyriausybės sudėties, užsienio politikos vedimo, gynybos ir policijos santvarkos klausimų.

Be to, susitarimas atrodė labai panašus į tą, kuris galiojo kai serbai pradėjo karą 1992 metais ir dėl kurio šalies ateities sprendimas atsidūrė aklaivietėje. Konkretus teritorijos padalinimas nėra išspręstas, ir net Bosnijos piliečiai kaltina savo vyriausybę pritarimu krašto pasidalinimui su karo nusikaltėliais.

Taip pat neišku, kas atstovaus 150,000 „užmirštųjų serbų“, kurie atsikako pripažinti Bosnijos serbų vado Radovan Karadžić autoritetą, likdami ištikimi įvairias etnines grupes jungiančios Bosnijos idealui.

JAV prezidentas Bill Clinton tačiau pareiškė: „Mes darome pažangą ir esame pasiryžę laimėti“.

Lietuvos prezidentas lankėsi Lenkijos pasienyje

Lazdijai, rugsėjo 26 d. (AGEP) — Prezidentas Algirdas Brazauskas antradienį lankėsi Lietuvos pasienyje, kur susipažino su pastaraisiais metais ten atsiradusiomis naujovėmis. Lietuvos prezidentas aplankė Kalvarijos, Mockavos ir Lazdijų pasienio kontrolės pasienio postus bei Trumpalių pasienio policijos užkardą, Šeštukų muitinės postą.

Lietuvos ir Lenkijos pasienyje, kuris yra 103 kilometrų ilgio, yra šešios policijos užkardos. Prezidentą lydintis Pasienio policijos vadovas Stanislovas Stančikas pasakė korespondentui, kad aukščiausiai Lietuvos vadovai pasienyje lankosi pirmą kartą ir tai rodo, jog dabar ypač susidomėta pasienio problema.

Malvarijoje prezidentas apžiūrėjo vis dar statomą ir plečiamą naująjį postą. Neseniai Kalvarijos poste buvo atidaryta antroji aštuonių juostų linija ir pradėta aptarnauti lengvuosius automobilius. Dabar per parą poste aptarnaujami keli šimtai

automobilių, tačiau pasak posto vadovų, ateityje jų per parą galės pravažiuoti iki 5,000.

Pastebėjus, kad kol kas naujuoju postu nelabai noriai naudojasi lengvieji automobiliai, muitinės departamento direktorius Vitalijus Gerzonas pasakė neatmetęs galimybes, jog „nuolatiniai sienos kirtėjai nenori palikti Lazdijuose pramintų takų“.

Trumpalių pasienio policijos užkardoje tarnaujantys pasieniečiai skundėsi patrulinių mašinų, gerų proektorių, naktinio matymo prietaisų stoka. Sužinojęs, jog užkardos signalizaciją įrengė dar sovietų pasienio kariuomenė, prezidentas pasidžiaugė, kad „rusai čia daug pinigų sukūšio“.

Po pietų Lazdijų pasienio poste prasidėjo pasitarimas, kuriame be prezidentą lydinių pasienio policijos ir muitinės departamento vadovų taip pat dalyvavo Vidaus reikalų ministerijos sekretorius Jonas Liaudanskas, muitinių vadovai, rajonų valdžios atstovai.

Konservatorių partija vėl populiariausia

Vilnius, rugsėjo 26 d. (AGEP) — Krikščionių Demokratų ir valdančiosios Lietuvos Demokratinės Darbo Partijos populiarumui sumažėjus, Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) partija gali gauti daugiausia rinkėjų balsų, jei Seimo rinkimai vyktų dabar. Iš viso dabar yra keturios partijos, kurios proporcinuose rinkimuose galėtų surinkti minimalų 4% visų rinkėjų balsų, kad galėtų laimėti vietą Lietuvos Seime. Tai rodo viešosios nuomonės tyrimas, kurį kas mėnesį atlieka bendra Lietuvos-Didžiosios Britanijos imonė „Baltijos tyrimai“ ir kuris buvo paskelbtas rugsėjo 26 d. „Respublikoje“.

Be konservatorių partijos, padidėjo ir Centro Sąjungos populiarumas, tuo tarpu valdančiosios LDDP smarkiai nukrito.

Jei rugsėjo viduryje būtų vykę Seimo rinkimai, 9.5% Lietuvos žmonių būtų balsavę už konser-

vatorių partiją (tai 0.3% daugiau, nei būtų balsavę rugpjūčio mėnesį), 8.4% — už Krikščionių Demokratų Partiją (3.2% daugiau, nei būtų už juos balsavę rugpjūčio mėnesį), 6.6% už LDDP (3.7% mažiau, nei rugpjūčio mėn.) ir 6.3% už Centro Sąjungą (0.7% daugiau, nei rugpjūčio mėn.).

Tačiau 18.6% apklaustųjų iš viso nebalsuotų (tai 1.3% daugiau, nei rugpjūčio mėnesį) ir 18.7% nežino už ką balsuotų (tai 5.8% daugiau, nei rugpjūčio mėnesį).

KALENDORIUS

Rugsėjo 28 d.: Šv. Vaelovas, čekų kunigaikštis (907-929 m.); šv. Laurynas Ruiz, misionierius Japonijoje, kankinys (mirė mzd. 1630 m.); Tautvydas, Margis, Visgirdė.

Rugsėjo 29 d.: Arkangelai Mykolas, Gabrielius ir Rapolas; Kęsgaila. 1529 m. paskelbta pirmoji Lietuvos Statuto redakcija.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DAYTONA BEACH, FL

PO VASAROS Į DARBUS

Baigėsi vasara. Mūsų telkinio gyvoji veikla kiek atsikvėpė. O sugrįžus rudenėliui, visos organizacijos planuoja savo veiklą, darbus.

Lietuvių Bendruomenės Daytona Beach apylinkės valdyba, vadovaujama dr. Birutės Preikštienės, suplanavusi kas mėnesį popietinius pabėdravimus „Stacey's" restorane, juos tęsė ir vasaros mėnesiais. O būsimieji pabėdravimai vyks spalio 4, lapkričio 2 ir gruodžio 6 d., trečiadieniais, 1 val. po pietų. Popietėse būna ir kalbėtojai. Spalio 4 d. kalbės oper. sol. Juozė Daugėlienė, o lapkričio 2 d. Narimantas Karaša tęs savo paskaitų ciklą apie ankstyvąją Lietuvos istoriją. Kalbėtojai pasirenka įdomias temas iš įvairių sričių ir pranešimai išklaunami su dideliu dėmesiu.

Spalio 14-15 d. St. Petersburg, FL, vyks XIV JAV LB Tarybos antroji sesija. Ją globs St. Petersburgo LB apyl. valdyba. Iš visos Amerikos laukiama suvažiuojant JAV LB Tarybos narių, apygardų pirmininkų, nes numatoma spręsti gana daug ir įvairių, JAV LB veiklą liečiančių klausimų.

Iš Daytona Beach žada vykti Tarybos narė dr. Sigitą Ramanauskienė ir keletas valdybos narių, jų tarpe veiklusius bendruomenininkus, žurnalistas Algirdas Šilbajoris, pirm. dr. Birutė Preikštienė ir kiti.

TĖVYNĖS SAJUNGOS-LIETUVOS KONSERVATORIŲ VEIKLA

Daytona Beach grupės valdyba ir rėmėjai aktyvina veiklą. Grupė, dr. Sigitos Ramanauskienės ir Kazimiero Barūno iniciatyva, įsisteigė prieš vienerius metus. Sudaryta grupės valdyba, vadovaujama dr. Sigitos Ramanauskienės, vicepirm. Kazimiero Barūno, padedant kitiems valdybos nariams ir rėmėjams.

Ši grupė parėmė Lietuvoje Tėvynės sąjungą-LK 1,000 dol. prieš Savivaldybių rinkimus. O ateinančiais metais bus renkamas seimas, tad ir čia reikia talkos ir paramos. Daytona Beach, FL, grupė pradėjo rinkimais rūpintis ir numato telkti lėšas.

Šiuo tikslu rugsėjo 30 d. pirmininkė dr. Sigitos Ramanauskienės namuose vyks „Išpardavimas garaže". Daytoniečiai į „Garage sale" atgabeno daug įvairių daiktų ir tas „biznis", atrodo, gerai pavyks. O spalio 29 d., sekmadienį, tam tikslui pirmininkė dr. Sigitos Ramanauskienės namuose įvyks „Derliaus šventė" – gegužinė. Bus skanūs lietuviški valgiai, alutis, saldumynai, o svarbiausia, visus lydes gėrai, maloni pabėdravimo nuotaika. Auka tik

10 dol. Tikimasi, kad daytoniečiai pasinaudos šia proga, gausiai dalyvaus renginiuose ir tuo prisidės prie Tėvynės sąjungos-LK grupės nuosirdžių pastangų padėti Lietuvoje Tėvynės sąjungai-LK tinkamai prarasti rinkimus savo kandidatams.

Pažymėtina, kad Daytona Beach grupė turi gražų būrelį rėmėjų, už ką grupės valdyba visiems nuosirdžiai dėkinga.

LAUKIAME SOLISTĖS AUDRONĖS GAIŽIŪNIENĖS

Į Daytona Beach lietuvių telkinio gana įdomią veiklą aktyviai jungiasi prieš vienerius metus čia susiorganizavusi „Saulutė". Ją įsteigė energingoji Birutė Kožicėnė, dabar ji vadovauja jau sudarytai valdybai, bando telkti lėšas ir padeda Lietuvoje neturtingiesiems tėvynainiams, ar paremdami studentų valgyklą.

Šiai veiklai vystyti irgi reikia pinigų. Tad „Saulutės" valdyba nutarė, progoms pasitaikius, suruošti kultūrinis renginius. Pirmininkė Birutė Kožicėnė ir sekretorė Danutė Kurauskienė pakvietė ir susitarė su gražiabalse soliste Audrone Gaižiūniene Daytona Beach, FL, lapkričio 15 d. suruošti solistės koncertą. Pelnas – „Saulutei". Manoma, kad daytoniečiai šiam koncertui parodys deramą dėmesį, gausiai dalyvaus koncerte, tuo pagerdami pirmą kartą mus aplankančią viešnią, o taip pat ir prasmingą „Saulutės" veiklą. Viešnią globs Danutė Kurauskienė.

LIETUVIAMS PAMALDOS

Lietuvių klubo, vadovaujamo Jono Daugėlos, ruošiamos lietuviams pamaldos vyks lapkričio antrą sekmadienį. Vasaros metu ir spalio mėn. pamaldų nebuvo. Po pamaldų parapijos salėje, Prince of Peace, pabėdravimas, kurio metu BALFO skyriaus valdyba – Onutė Karašienė ir Onutė Daržinskienė – rinkis BALFui aukas. Kviečiame visus paremti BALFO veiklą.

Tenka pasidžiaugti, kad mūsų telkinyje dar netrūksta energingų žmonių. Noriai dirba įvairių organizacijų valdybose ir jų dėka mūsų dienas praskaidrina įvairūs kultūriniai renginiai bei pabėdravimai.

Jurgis Janušaitis

DETROIT, MI

TARPMIESTINĖS GOLFO VARŽYBOS

Rugsėjo 23 d. Elmore, Ohio, miesto golfo laukuose vykusias lietuvių golfinkų varžybas tarp Clevelando ir Detroito golfinkų, Clevelandas laimėjo šešiais smūgiais (508-514). Detroitietis Ipolitas Janušis geriausiai sužaidė, (76 smūgiai). Dalyvavo 17 golfinkų. Ateinančiais metais varžybos vyks rugpjūčio 3 dieną. Šių metų varžy-

Dr. Maria Zelčiūtė-Holecek, savo talentus ir darbą aukojanti labdarai.

MICHIANA, IN

TALENTINGOJI DR. MARIA ZELČIŪTĖ HOLECEK

Koks džiaugsmas sutikti žmogų, kurio gyvenimas yra pozityvaus darbo, grožio, kūrybos ir gailestingumo išraiška! Turėjau laimę sutikti tokį asmenį – tai daktarė Maria Zelčiūtė-Holecek. Gimusi Lietuvoje, odontologijos gydytojos profesiją įsigijo Vytauto Didžiojo universitete, Kaune. Antrojo pasaulinio karo banga ją nubloškė į Vokietiją, vėliau į Pietų Ameriką, Kolumbiją, o 1955 metais atvyko į JAV. Sutrumpintu laiku išėjo odontologijos studijas North-western u-te, Čikagoje. Gavusi diplomą, 1965 metais atsikėlė su šeima – vyras, dukra ir du sūnūs – į New Buffalo, Michigan. Iki 1987 metų sėkmingai vertėsi praktika, jos buvę pacientai ir šiandien dėkingai prisimena jos rūpestingą gydymą.

Dr. Maria nepasitenkino vien savo profesiniu darbu, pabunda jįje palinkimas į įvairias meno šakas; paaiškėja, kad Maria yra įvairių talentų moteris. Mokosi keramikos ir sukuria puikius keramikos objektus, kurių laukia dėsto keramikų Jaunimo centre. Mėgina tapyba – iš pradžių aliejiniais paveikslais, vėliau – akvarelės. Dalyvauja meno parodose, laimi premijas, o vienoje parodoje net pirmą vietą už-

bū šeiminiškais buvo detroitiečiai, vadovaujant Robertui Jaunkaičiui.

METINIS BALFO VAJUS

Spalio mėnesį BALFO 76-tas skyrus vykdė savo metinį aukų rinkimo vąj Detroito telkinyje. Vajaus aukos skiriamos jų reikalingiems tautiečiams šelpti. Aukos galima įteikti aukų rinkėjams, sekmadieniais budintiems prieš Šv. Antano ir Dievo Apaizdos bažnyčią.

NAUJA RUGIENIŲ ŠEIMOS ATŽALA

Rugsėjo 16 d. Toronto Priskelimo parapijos klebonas kun. Augustinas Simonavičius Dievo Apaizdos bažnyčioje pakrikštijo Aleksą Mariją Rugieniūtę, dukrą Algio ir Lindos Rugienių. Krikšto tėvai buvo Vitas Rugienius ir Kristina Šimkus.

IM OBUOLINIAI BLYNAI

Sekmadienį, spalio 8-tą dieną, po abiejų šv. Mišių Šv. Antano parapijos svetainėje bus kepami obuoliniai blynai su uogiene. Jau seniai parapijoje turėjome blynų. Pranciška Televičienė ir kitos kavinės talkininkės pagaminės skanius pusrūčius. Visuomenė kviečiama skirti tą dieną paremti Šv. Antano parapiją. Taip pat bus rodoma vaizduojant iš Penktosios Pasaulio lietuvių sporto šventės, vasarą vykusios Lietuvoje.

„ŠVYTURIO" JŪRŲ ŠAULIŲ STOVYKLOS UŽDARYMAS

„Švyturio" jūrų šaulių valdyba praneša, kad vasaros sezono uždarymas „Pilėnų" stovyklavietėje, arti Manchester miestelio, ruošiamas sekmadienį, spalio 15-tą d. Visi kviečiami atsilankyti ir pasidžiaugti rudeniančia gamta.

Regina Juškaitė

našlaičių komiteto pirmininkė, supažindina Maria su mūsų apylinkės pastangomis globoti ir remti Kauno našlaičių namus „Lopšelis". Jos jautri širdis tuoj reaguoja. Rūpestis našlaičių likimu pakreipia jos gyvenimą nauja linkme. Nepaisydama silpnėjančios sveikatos, visą savo laiką dabar pašvenčia vaikams drabužėlių gamybai: siuva, mezga, daro lėles, medžiaginius žaislus, visur pritaikydama savo menišką skonį. 1993 metais Michianos LB Apylinkės valdyba gauna iš dr. Marios siuntimui į Lietuvą didelį kiekį megztų batukų ir kimštų žaisliukų, o 1994 metais pagamina dar 142 drabužėlius, megztukus ir žaisliukus. Šiems 1995 metams Maria jau turi supakavusi išsiuntimui net 180 drabužių, jos pagamintų, visokio amžiaus vaikams. Baigusi paruošti vieną siuntą, jau pradeda neuilstomą darbą kitiems metams. Įjungia į darbą ir savo vaikų talką medžiagų pristatymui, įvairiais būdais padeda ir vyras Frank. Dr. Maria reiškia didelį pasitenkinimą, kad, jos žodžiais „Našlaičiai gavę tuos drabužėlius, žinos, jog yra žmonių pasauly, kurie juos myli ir nori jiems padėti, nors jų ir nepažįsta".

Dėkingi dr. Mariai ir šios apylinkės nariai, už tokią dosnią mūsų projektui paramą – globoti ir šelpti Kauno našlaičių namus „Lopšelis".

Jadvyga K. Giedraitienė

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

LIETUVOS VYČIŲ 112 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Susirinkimas rugsėjo 19 d. vyko Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Jam pirmininkavo pirm. Rita Zakarka. Pradžiai malda sukalbėjo dviasios vadas kan. Vaclovas Zakaruskas. Patikėtinės – Filomena Vilutis ir Lorraine Svelnis. Tvarkdariai – Peter Jasaitis, Matt Vilutis, Jack Abromite ir Louis Rogers. Buvo išrinkti komisijų vadovai: Lietuvos reikalų – Rita Zakarka, socialinių reikalų – Julije Zakarka, korespondentai anglų kalba spaudai – Aldona Brazis, lietuviškai – Apolinaras Bagdonas ir „Vyčių" žurnalui – Gerrie Chaplin. Ritualų komisijos vadovė Phyllis Palletier, kitiems reikalams Estelle Rogers, akcijos komisijos vadovė Vida Sakevičius; pagalbiniams laimėjimams – Denise Zakarka ir Phyllis Palletier, fotografė – Denise Zakarka.

Oficialioji dalis baigta malda ir Lietuvos Vyčių himnu, kuriam vadovavo sol. Algirdas Brazis ir Estelle Rogers. Visi buvo pakviesti prie vaisių stalo, kurio paruošimui vadovavo Julije Zakarka.

112-ji kuopa yra viena iš veikliausių ir nariais gausiausių, turinti daugiau nei 300 narių.

PARAPIJOS GEGUŽINĖ PO STOGU

Š. m. spalio 29 d., sekmadienį, vyks Šv. Antano parapijos gegužinė po stogu – piknikas. Jau 19 metų aukų rinkėjai ruošia šį renginį. Šeiminiškais Pranciška Televičienė ir kavinės talkininkės. Bus ir stipresnių gėrimų baras numalšinti troškulį ir net dveji laimėjimai. Taip pat vyks Algirdo Vaitiekaičio paruošta įdomi paroda. Visuomenė kviečiama dalyvauti, paremti Šv. Antano parapiją ir smagiai praleisti popietę tarp draugų.

APIE LIETUVOS VYČIŲ CHORĄ

Lietuvos Vyčių choro valdyba, vadovaujama pirm. Sabinos Henson, savo posėdyje rugs. 21 d. aptarė keletą svarbių reikalų. Sekretorei Anna Marie Kassel perskaičius buvusio posėdžio protokolą, apie izdo stovį pranešė izdininkas Juozas Juška. Po to buvo svarstomi naujosios vaizduojamos apie lietuvių bažnyčias užbaigimo reikalai. Jos pagaminimui vadovauja Jonas Strolia, o lėšomis pats L. Vyčių choras. Tikimasi, kad ji bus užbaigta dar prieš Padėkos dieną, ir bus stengiamasi tuoj pat suorganizuoti jos pristatymą platesnei visuomenei. Vaizduojant yra arti 50 min. trukmės ir apima 18 Čikagos ir priemiestių lietuvių bažnyčių bei koplyčių istoriją, kuri bus perduota vaizduojant, palydint Lietuvos Vyčių choro giedamomis giesmėmis. Ją bus galima įsigyti už nedidelę kainą.

Posėdyje ilgametis choro diri-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėję.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorius Danutė Bindokienė

Administracijos Pajutė Stontis

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuofūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

gentas muz. Faustas Strolia dėkojo valdybai už jo pagerbimą, jį pakelus Vyčių garbės nariu.

Buvo svarstomi ir naujos valdybos rinkimai, kurie numatyti spalio 5 d. vykiančios repetitijos metu. Nominacijai vadovauti buvo pakviestas Apolinaras P. Bagdonas. Valdyba yra susirūpinusi naujų choristų verbavimu, kad išlaikyti chorą atitinkamoje aukštumoje. Choro sudaro jau antros ar trečios kartos čia gimę lietuviai, es ir taip pat vėlesnieji ateiviai, vadina-mieji „dipukai". Visi tarpusavyje labai gerai sutaria. Taip pat chore dalyvauja ir seselės kazimierietės, tik dar neturime pačių naujausių ateivių, kurių nemažai jau įsikūrę Čikagoje.

Posėdis, trukęs 1 valandą, buvo baigtas malda.

Apol. P. Bagdonas

KOLPINGO DRAUGIJA SUTAIKYS TAUTAS

Dar šiais metais tarptautinė Kolpingo draugija Sri Lankoje įsteigs savo skyrių. Tuo būdu ji pirmą kartą atsivers kitai religinei bendruomenei. Šioje šalyje katalikai sudaro apie 10 proc. visų gyventojų.

Sri Lankos vyskupai tikisi, kad Kolpingo draugija prisidės prie tautų sutakinimo.

Tarptautinei Kolpingo draugijai visame pasaulyje priklauso apie 400,000 narių. 54 valstybėse yra įkurta 4,000 Kolpingo šeimų. Ši katalikiška organizacija, kurią XIX amžiuje įsteigė palaimintasis kun. Adolfas Kolpingas, didžiausią dėmesį skiria socialiniam Bažnyčios mokymui.

(„Katalikų pasaulis", Nr. 6)

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Sutarimui (kalbet angliškai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd 3 v p p 7 v v antrd 12:30 v p p
trečd uždaryta, ketvd 13 v p p
penkt ir šešt 9 v r 12 v p p

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 469-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v v
išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val p p

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RINGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9630 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-436-6622
4149 W. 63rd St.
312-738-7700

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v p p ir ketv. 2-5 v p p
Sešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIŪBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Tautinių šokių vadovų kursuose š. m. rugpjūčio mėn. Dainavoje. Iš k. – Laimutė Kisieliene 1994 ir 1998 m. Lietuvoje Tautinių šokių šventės vyriausia men. vadovė, baletmeisterė ir choreografe Viktorija Viskantienė, Detroito „Saltinio" vadovė ir „Žiburio" mokyklės taut. šokių mokytoja. Violeta Smieliauskaitė Fabianovich, Čikagos „Grandies" vadovė ir X tautinių šokių šventės vyriausia vadovė.

RIBBENTROPO- MOLOTOVO PAKTO PASEKMĖS LIETUVAI

JONAS DAINAUSKAS

1939 m. rugpjūčio 15 d. V. Molotovas priėmė Vokietijos pasiuntinį F. Šulenburgą ir pareiškė: „...su derybomis reikia skubėti, kad neužkluptų įvykiai... (o toliau)... ar Vokietija galvojanti apie bendras (su Tarybų Sąjunga) garantijas Baltijos valstybėms“. Šulenburgas teigė, jam nepasisekė visiškai aiškiai patikslinti, ko Molotovas norėjęs Baltijos valstybių klausimu...“

1939. VIII.19 Berlyne pasirašyta ūkinė Vokietijos-Tarybų Sąjungos sutartis, kuria Vokietija suteikė sovietams 200 mln. markių kreditą vokiečių mašinoms ir įrengimams pirkti. Sovietai išpareigojo parduoti Vokietijai prekių už 180 mln. markių. V. Molotovas tada įteikė Vokietijos pasiuntinui Šulenburgui Sovietų-Vokietijos nepuolimo sutarties projektą. To projekto priedas skelbė: „Ši sutartis įsigalioja tik tuomet, kai patvirtinti specialūs protokolai užsienio politikos klausimais, dominancijos aukštąsias susitariančias šalis. Protokolas yra sudėtinė pakto dalis“.

1939. VIII.21 Stalinas telegrama „Vokietijos valstybės kancleriui ponui A. Hitleriui“ padėjo už sutikimą sudaryti nepuolimo pakta.

1939. VIII.22 d. ELTA pranešė iš Berlyno, kad „...Europa, įvykiančio Vokietijos ir Tarybų Sąjungos santykių pertvarkymo akivaizdoje, stovinti prieš įvykį, kuris galbūt ateityje bus vertinamas, kaip reikšmingiausias įvykis, kokį pasaulio istorija iš viso žinanti“.

1939. VIII.23 Maskvoje buvo pasirašyta Vokietijos ir Sovietų Sąjungos nepuolimo sutartis. Prie sutarties buvo pridėtas „Slaptas papildomas protokolas“. Vokietijos Reicho ir Sovietų Sąjungos „Nepuolimo sutarties“ pasirašymo proga, pasirašiusių abiejų šalių igaliojimai griežtai konfidencialiuose pasikalbėjimuose aptarė abiejų šalių įtakos sferų Rytų Europoje

apribojimus. Tuose pasikalbėjimuose padarė šias išvadas: 1. tuo atveju, jeigu įvyktų teritorinių ar politinių pasikeitimų teritorijose, priklausančiose Baltijos valstybėms (Suomijai, Estijai, Latvijai, Lietuvai), šiaurinė Lietuvos siena bus Vokietijos ir Sovietų Sąjungos įtakos sferų riba. Ryšium su tuo, abi šalys pripažįsta Lietuvos interesus Vilniaus srityje. 2. tuo atveju, jeigu įvyktų teritorinių ar politinių pasikeitimų teritorijose, priklausančiose Lenkijos valstybei, riba tarp Vokietijos Reicho ir Sovietų Sąjungos įtakos sferų bus maždaug Narevo, Vyslos ir Sano upių linija“. Nepriklausomos Lenkijos valstybės išlikimo ir jos sienų klausimą abi vyriausybės spres taikingu susitarimu...“

Nepuolimo sutartis surašyta bendromis, gražiai skambančiomis, bet konkrečiai nedaug ką pasakančiomis, frazėmis. Sutarties esmę sudarė tas slaptas papildomas protokolas, apie kurį tuo laikiniais pasaulis nežinojo. Užtat anuomet sutartis nebaugino tų žmonių, kuriuos ji taip skaudžiai palietė. 1939. VIII.24 d., t. y. rytojaus dieną po tos sutarties pasirašymo, Vilniuje viešas gyvenimas vyko normaliai, o lenkų kariuomenės karininkai sau ramiausiai flirtavo su moterimis ir gardžiausiai gėrimais Vilniaus garsiose Štralio kavinėse, o tuo metu Stalinas su Hitleriu pasidalino Baltijos valstybes bei Lenkiją, nors tos visos valstybės buvo nepriklausomos.

1939. IX.1 prasidėjo Vokietijos-Lenkijos karas. Tai buvo 2-jo Pasaulinio karo pradžia, pradėta su teatraline klasta. Rugšėjo 17 d. Sovietų kariuomenė peržengė tuometinę Sovietų-Lenkijos sieną ir žygiavo pirmyn iki susitikimo su Vokietijos kariuomene, maždaug to slaptos protokolo riboje. 1939. IX.27 Ribbentropas vėl atvyko į Maskvą. 1939. IX.28 Maskvoje buvo pasirašyta „Vokietijos Reicho-Sovietų

vietais ir „Draugiškumo sutartis“. Iš esmės tai buvo 1939. VII.23 pakto tęsė. Ta sutartimi, prie jos 1-jo straipsnio pridėta žemėlapyje nubrėžta linija su Stalino bei Ribbentropo parašais, buvo nustatyta Vokietijos Reicho ir Sovietų „įtakos sferų“ siena Lenkijoje. Esą, Lenkijos valstybei išnykus, tame žemėlapyje nužymėta siena yra galutinė. Vokietijos Reicho vyriausybė įvykdys reikalingą viešosios administracijos perorganizavimą srityse ir vakarus nuo pirmuoju straipsniu nustatytos linijos, o Sovietų Sąjungos vyriausybė — srityse į rytus nuo tos linijos. Ir tą sutartį pasirašė Molotovas bei Ribbentropas.

Konfidencialiu protokolu buvo nustatyta repatriacija Reicho piliečiams ir kitiems vokiečių kilmės asmenims, gyvenantiems Sovietų įtakos sferoje. O tos pat dienos slaptame papildomame protokole buvo susitarta štai kaip: „Slaptas papildomas protokolas, pasirašytas 1939. VIII.23 pakeičiamas ta prasme, kad Lietuvos valstybės teritorija įsijungia Sovietų Sąjungos įtakos sferai, o iš kitos pusės Liublino sritis ir Varšuvos srities dalys įsijungia į Vokietijos įtakos sferą. Kai tik Sovietų Sąjungos vyriausybė įsijungia Lietuvos teritorijai specialiu priemonių apsaugoti savo interesus, dabartinė Vokietijos-Lietuvos siena, jos natūralinio ištiesinimo tikslu, bus pakeista taip, kad Lietuvos teritorija, esanti į vakarus nuo linijos, nubrėžtos pridėtame žemėlapyje, teks Vokietijai. Taip pat pareiškama, kad dabar galiojančią Vokietijos ir Lietuvos ekonominio pobūdžio susitarimą aukščiausi minėtųjų Sovietų Sąjungos veiksmų nebus paliesiti“.

Maskva ir Berlynas dėl to Pietų Lietuvos žemės ruožo vedė derybas iki 1941. I.10, kai Maskvoje — Vokietijos Reicho vardu Šulenburgas, o Sovietų vardu Molotovas, pasirašė naują „slaptą protokolą“, kuriuo Vokietijos Reicho vyriausybė atsiskė savo pretenzijų ir (ta) ruožą Lietuvos žemių, pažymėtą 1939. IX.28 slaptos protokolo žemėlapyje, o Sovietų Sąjunga už tai sutarė sumokėti Vokietijos Reichui 7,500,000 auksu dolerių arba

Dar vienas kryžius-Rūpintojėlis papuošė šią vasarą Lietuvos laukus Suvalkijoje (Rudžių km., Šakių raj.). Jo autorius — dievdirbys Vidas Cikana.

Nuotr. Juozo Kregždžio

31,500,000 Reichsmarkių.

Atrodo, kad to pakto iniciatorių bei autorius Stalinas, kuris nuo 1933 m. stebėdamas Hitlerio užsimojimą taisyti Versalio sutarties skriaudas, padarytas Vokietijai, pradėjo rengtis gražinti Sovietijai, iš Rusijos po 1-jo Pasaulinio karo atkirstas žemes ir sudaryti Sovietijai placdarmą puolimui Vakarų. Galima sakyti, kad 1939. VIII.23 (pirmame) pakte Lietuvos palikimas Vokietijos Reicho įtakos sferoje Stalino buvo paliktas kaip masalas Hitleriui, kad tasai tikriai prisidėtų prie to pakto, o paskui Lietuvos teritoriją išmainė į kur kas didesnius Lenkijos plotus, kaip „dosnus dėdė“.

Rytojaus dieną po „Draugiškumo“ sutarties“ pasirašymo, Stalinas viešai pradėjo rengtis karui. Visose sovietų mašinų gamybos įmonėse, draugystės sutarties pasirašymo dieną, telegrafiniu nurodymu iš Maskvos, buvo atidaryti slapti mobilizaciniai paketai, laikyti kiekvienos sovietų įmonės slaptos skyriaus seife. Visa Sovietų Sąjungos techninė pramonė tą dieną buvo perjungta į karo reikmenų gamybą. 1941 m. pavasarį Politbiuras įsteigė Gynybos komitetą, nors apie tai viešai buvo paskelbta tik Vokietijos-Sovietų karui prasidėjus. Jau tada, kaip galutinio „pasitraukimo“ riba, buvo numatytas Stalingradas.

1941 m. gegužės mėnesį Raudonosios armijos 170 divizijų, stovėjusių Uralo, Sibiro ir Šiaurės Kaukazo srityse, gavo

įsakymus keltis į naujas vietas, bet slaptumas buvo toks griežtas, kad net divizijų vadai nežinojo vietovių vardų, kur jie vyksta, o faktiškai vyko į Gudijos, Ukrainos, Rumunijos pasienį. Nemažai rusų karių autorių nurodo, kad tos perkeltos iš tolimų Rytų į Vakarų divizijos neruošė apkasų ar gynybos įtvirtinimų karui, bet apsidavė daugiausia miškuose, 50-60 km nuo Vokietijos sienos. Tos divizijos taip pat nematavo tiltų, svarbesnių strateginių įrengimų bei pramonės įmonių, kas normaliai yra daroma gynybos karo atveju. Priešingai, vadinamoji Stalino linija buvo išardyta kelių šimtų kilometrų ilgumu. Stalinas aiškiai ruošėsi ne gynybai, o puolimui. Daug sovietų generolų po karo rašė, kad „mes buvome priversti panaudoti savo atsargas ne puolimui, kaip planai rodė, bet gynybai“.

Dėl Ribbentropo-Molotovo pakto, tik Suomijos Stalinas nepajėgė pavergti, kad ją „gražintų“ ir Rusijos motinėlis „glėbį“, o JAV atominė bomba, priversti kapituliuoti Japoniją, nors ir davė Stalinui galimybę, kelias salas pasigrobtį iš jau nugaleto Japonijos, bet neabejotinai neleido Stalinui tada rizikuoti pulki karo išvargintus Vakarų.

Lietuvai Ribbentropo-Molotovo pakte šlykščiausiai atrodo Lietuvos Suvalkijos žemės ruožas „pirkimas-pardavimas“, atsiradęs vien pakto proga ir kurio pasaulis net dabar nenori atsimiti.

Vis tie lietuviai...

Danutė Bindokienė

Nuo šio šimtmečio pradžios, kai tėvynėje buvo tautinės tapatybės samprata ir ne tik švietimo srityje, bet visoje tautoje, išizoliavę laisvės troškimo liepsnelę, ilgainiui atvedusi Lietuvą į nepriklausomybės paskelbimą 1918 m. vasario 16 d., tos pačios reikšmės ir svetimose kraštuose, kur buvo susitelkę daugiausia lietuvių. Žinoma, anuomet gausiausias emigrantais iš Lietuvos pasižymėjo Jungtinės Amerikos Valstijos, tad čia ir suklestėjo stipriausias lietuvių bėbų apraiškos.

Galima sakyti, kad jos tekėjo dviem kryptim: viena rūpinosi lietuviškumo ateitimi Amerikoje per savą spaudą, parapijas, organizacijas; antroji orientavosi į pagalbą Lietuvai. O tos pagalbos reikėjo ne tik Pirmojo pasaulinio karo metais, bet ir karui pasibaigus. Tačiau materialinės gėrybės sudarė tik antraeilę (nors labai reikšmingą) paramos dalį. Už ją svarbesnės ir labiau ilgalaikės buvo pastangos, kad JAV ir kitų galingųjų valstybių vyriausybės būtų palankiau nusiteikusios Lietuvos, besistengiančios išrinkti ir nepriklausomą, savarankišką tautą tarp, pastangoms, tų pastangų neužgniaužtų abejingumu ar jėga, bet jas pripažintų ir visokeriopai remtų. Amerikos lietuvių, ypač Lietuvos vėjų organizacijos, pagalba savo tolimai tėvynei anuomet turėjo lemiamos reikšmės, kaip vėliau, po Antrojo pasaulinio karo, pasklidę po užjūrio kraštus, naujieji emigrantai (tiesa, ne savanoriškai, kaip ankstesnieji, palikę savo gimtąją šalį), tęsė tą kilnų darbą, visomis imanomomis priemonėmis stengdamiesi atkreipti pasaulio dėmesį į okupanto skriaudas, apgaules smurtą.

Taigi nuo pat ankstyviausiai atvykusių į šį kraštą, iki galbūt vėliausiai atsiradusių, daugumas lietuvių Amerikoje visuo met priklausė dviem kraštams, save laikė ir lietuviais, ir amerikiečiais. Atiduodami dalį širdies gyvenamai šaliai, didesnę dalį visuomet skyrė tai, kuri liko toli, už Atlanto. Mums tas „dvigubas lojalumas“ nekludė nei dirbti, nei gyventi. Per daug dėl jo ir nesisielojome — tokią jau dvilypę dalią mums likimas skyrė, tokią mes ją priėmėme ir daugeliu atveju ją net pasukome savo naudai.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę 1990 m. kovo 11 d., ant užsienio lietuvių džiaugsmo netrukus krito šešėlis: tėvynė,

apie kurią sukosi mūsų svajonės, ilgesys, rūpesčiai, pati savo rėmė, kuo visuomet didžiavomės — Lietuvos pilietybę. Tarsi motina po ilgo išsiskyrimo besidžiaugiančiam, pasiilgusiam vaikui būtų sušukusi: „Tu ne mano vaikas, tu man nereikalingas!“ Dabar jau reikšmės ir svetimose kraštuose, kur buvo susitelkę daugiausia lietuvių, žinoma, anuomet gausiausias emigrantais iš Lietuvos pasižymėjo Jungtinės Amerikos Valstijos, tad čia ir suklestėjo stipriausias lietuvių bėbų apraiškos.

Idomu, kad ir naujoji mūsų tėvynė — Amerika, visada plačiai atvėrusi glėbį visiems, kurie tik, vienokių ar kitokių priežasčių spaudžiami, pasipiršė čia prieglaudoms, dabar griežčiau nusistato prieš imigrantus. Ypač neseniai ir respublikonų rankas perėjusio Kongreso daugumos pirm. Newt Gingrich kiekviena proga pasisako prieš gausų žmonių iš kitų kraštų įsileidimą į Ameriką. Pajutę, kad tokia pažūra populiarai, i chorą jungiasi ir kiti politikai, norėdami įsiteikti balsuotojams.

Paminėjus imigrantus ir griežtesnį jų skaičiaus kontroliavimą, tuoj pagalvojame apie ispaniškai kalbančius arba Azijos žemyno žmones, kurie ypač gausiai plūsta Amerikon. Lietuvių čia per mažai, jie per daug išsisklaidę, jų veikla nebėgi žymi, kad atkreiptų valdžios dėmesį į tautinę-lietuviškąją gyvenimo pusę. Todėl gerokai nustebino praėjusį sekmadienį (rugsėjo 24 d.) „Chicago Tribune“ išspausdintas platus pasikalbėjimas su Newt Gingrich. Jame pateikti įvairūs klausimai: apie 1996 m. būsiančios prezidento rinkimus, narkotikų problemas, bausmes nusikaltėliams ir kt. ilgainiui vis nukrypstant į daugiatautiškumą ir etninių grupių pastangas išlaikyti savo tapatybę. Į klausimą, kaip imigrantai gali sukurti savo kultūrą, neprarasdami iš savo tautinės tapatybės, Gingrich atsakė, kad tai iš vis neįmanoma. Paklausus, ar tas būtų naudinga, duotas toks atsakymas: „Jei jie nori būti amerikiečiai, neįmanoma. Kitaip tariant, jei nori būti lietuviai, tai gyvenk Lietuvoje, jei nori būti Amerikon lietuviai, tai atvyksti į Čikagą...“ Idomu, kad pavyzdžiū jis pasirinko kaip tik lietuvių, nors jie nepasirūšim gausumu. Galbūt iš šių kelių sakinijų galime pasidaryti atsargią išvadą, kad, besipiršdami vien Lietuvos pilietybę, neužmirštume ir krašto, kuriame taip seniai gyvename...

JAV kariuomenės lietuvių karininkų istorines konferencijos, vykusios s. m. birželio 17 d., pradžioje (iš kairės): plk. A. Garsys, plk. J. Kronkaitis, plk. E. Vigelis ir plk. I. D. Skučas. Nuotr. V. Raugo

PRISIMINIMAI

AGOTA VIŠČIŪTĖ-ŠUOPIENĖ

Jau ir po šventės. Visur vyko susibūrimai, taigi ir pas mus. Prieš susirinkimą dar šiaip taip atidainavome, bet po susirinkimo mūsų choras taip ir išbėgiojo besijuokdamas. Kai kam tas balsai nepatiko, bet dauguma buvo tuo mūsų elgesiu patenkinti.

Birželio 13-toji. Mūsų buvusio valstybės prezidento Antano Smetonos vardinės. Kaip iškilmingai kiekvienais metais toji diena būdavo švenčiama. Papuošėme savo prezidento atvaizdą ir pakelėme, bolševikams ant pykčio, pakabinome. Tegul mato, kad ji mylime.

Birželio 15-toji. Grįžau iš Upytės į Gilbonis ir sužinojau, kad iš Smilgių išvežė keletą šeimų, nežinia kur. Iš Upytės taip pat.

Balsiai įtemptas laikas. Visais pakraščiais pilna rusų kariuomenės. Miškai, laukai kasami. Ar jie manevruoja, ar žygiui į Vakarų rengiasi, o gal patys iš Vakarų „svečiu“ tikisi. Žmonės spėlioja, kalba su baime ir viltimi apie kažką. Apie laisvę, apie karą ir kerštą. Oi bus keršto! Teisingo keršto. Ką darys tie, kurių sąžinės sujudintos savo tėvynės ir brolių išdavimu. Iš kalėjimų išvežami kaliniai šaukia: „Broliai, gelbėkite!“ Veža juos naktimis, paskelbę bandomąjį aliarmą. Veža visus žmones be išimties. Veža vyrus, moteris ir vaikus. Atvežė juos uždaro cukraus fabriko kieme, kaip pasakoją arčiau gyvenantys. Veža sunkvežimiais ištaisas šeimas, apstoje ginkluoti bolševikai-kariai. Baisus laikas. Aš vieną naktį nakvoju namie, kitą kur nors. Mūsų šeima

tikisi to paties, todėl viskam pasiruošę, nakvoja miške. Miškuose glaudžiasi visi mūsų apylinkės žmonės. Aš manau, glaudžiasi taip dabar visa Lietuva.

Jau nuo Žolinės eina gandai, kad turi būti karas. Per Žolinėlę mūsų apylinkėje pakelėse atsirado daug atsiskaukimų prieš bolševikus. „Greit turi būt karas“, — pasakė brolis — tą dieną. Tikiu tuo ir laukiu karo, kaip vienintelio išsigelbėjimo.

Milicininkas įspėjo, kad mes esame įskūsti, viešai dainavę kontrarevoliucines dainas ir reikia tikėtis tardymo. Taip įtempta padėtis, kad rodo oras dega. Gal tas nespės įvykti ir „judas“, savo tikslo nepasiekęs, pats kulka gaus. Kad tik praeitų, kad greičiau karas.

Šią naktį miegojom irgi miške. Naktį kaimynas pranešė, kad turime slėptis. Taigi į mišką. Balsiai pikta uodai kandžiojasi, rodo, jie sovietų sąjungininkai ir lietuvių kraują siurbia.

Raudonieji nepasirodė. Gal dar mūsų valanda neatėjo — gal vėliau? O gal jau nebespės ir Dievas duos greičiau vokiečius mums pagelbėti. Kur mūsų vadovybė, kariai, dvasininkija, inteligentija, mokslininkai? Nėra jų. Traukiniai, ešalonas po ešalonu, rieda į rytus — ten jie yti. Trata vagonų ratai: Sibiran, Sibiran... Laukiame kažko. O tas „kažkas“, seniau buvęs žmonijos pabaisa, dabar mūsų vienintelė viltis, išsigelbėjimo viltis.

Birželio 24 dieną. Karas jau trečią dieną siautėja mūsų tėvynėje. Ateina galas raudoniesiems. Mūsų apylinkės partizanai, kuriems ir mes priklausome, dirba. Bolševikai, ypač vietiniai, irgi veikia, veždami žmones, kuriuos dar spėja sugauti. Girdėt, kad daug

apylinkės ūkininkų sugrūdo kalėjiman. Kiti vietiniai šnipeliai bėga sykiu su „nenugalimais“.

Šią naktį nuejusi savo „slėptuvėn“, kitų mergaičių padedama, ištraukiau savo „spautuvę“ ir dienoraščius. Tegul jie irgi džiaugiasi laisve. Nebebijau dabar skundų ir kratos. Kol į Panevėžį atžygiuos taip seniai laukiami svečiai, aš juos sykiu su mūsų partizanais išslapstysiu miške. Šią naktį dirbome savo vyrams trišpalvius ženklukus ir ežome sargybą.

Karas mane užklupo Gilbonyse, mat dėdė Andriūnas buvo žadėjęs į Dešimtinio atlaidus Rozaliman nuvežti. Ankstus rytas. Girdėti duslus garsas, lyg sprogimas. Rengiamės ir važiuojam, nors teta nenoriai rengiasi, o išvažiuoju, vis ragina grįžti. Dėdė ir aš, du balsai prieš vieną, nutarėme kelionę tęsti. Važiuojant pasiveja to pat kaimo gyventojas Bronius Tamošiūnas, kuris dviračiu buvo nuskubėjęs pažiūrėti tu sprogimų priežasties, ir pranešė, jog Pajuostės aerodromas esą subombarduotas. Aišku, jog karas. Aplinkui matyti dumai ir girdėti sprogimai. Skrenda lėktuvai, o kelyje sutinkame pavienius rusų motociklistus išsiganusiais veidais. Mes džiaugiamės. Bėkit, „herojai“, dabar mūsų eilė džiūgauti. Mūsų vyrai juos tinkamai palydės.

Rozalime mačiau ašarotas žmonių akis, kurios krypo prie Nukryžiuotojo kojų, prašydamos paguodos ir užtarimo. Rodos, mūsų vargšas kaimietis norėjo čia palikti visą savo vargingą praieitį ir pasisemti jėgos naujiems, nežinomiems ateities išgyvenimams. Žmonės keliais ejo apie bažnyčią su malda lūpose. Meldėms karštai visi, su padėka ir viltimi laukdami nežinomos ateities.

Veža. Praleikia sunkvežimis su žmonėmis, apstotais kareivių. Ginkluoti kareiviai prie verkiantių, beginklių žmonių, vežamų į nežinią, kai tuo tarpu prie mūsų tėvynės vartų jau beldėsi laisvė.

Grįždami sustojome pas gimines „pakermošio“, kaip Aukštaitijoje būdavo sakoma. Prie vaišių stalo įvairūs spėliojimai. Dar neišdrisom viešai džiaugtis, bet kiekvieno veide galėjai matyti paslėptą džiugį.

Birželio 25-toji. Jau esame Gilbonyse, taigi kaip ir namie. Tai mamos tėviškė. Vis neišeina iš galvos toji mergytė, kuri, matyt, skubėjo kaimynams pranešti naujieną, kad važiuojant per Vaitkūnų kaimą ir mums ji džiaugsmingai sušuko: „Iš Kauno per radiją jau giedamas Tautos himnas“. Taip norėjome, kad arklis greičiau bėgtų. Grįžusi į Gilbonis, nors visą naktį nemiegojusi, bet pėsčia, išskubėjau namo. Nėjau, o bėgte bėgau, kad galėčiau greičiau pasidalinti džiaugsmu ir išpūdziais su savo namiškiais, kaimynais. Jie jau žinojo ir visas kaimas su džiaugsmu iš kiemo į kiemą eidami, tarėsi kaip geriau palydėti ir pasitikti kas reikia. Vadinas organizuoja vietos partizanai. Pasi-sveikindami kai kurie iš džiaugsmo ašaras braukia.

Klausaus radijo. Tautos himnas, poezija, lietuviškos patriotinės dainos. Ašaros byra pagalvojus, kiek tas viškas kainavo. Vakar girdėjau skaitant per radiją mūsų partizanų, žuvusių paimant Kauną, pavardes. Visokio išsilavinimo ir amžiaus žmonės, kiek daug jų vien tik Kaune. O kiek jų žuvo visoje Lietuvoje?

(Bus daugiau)

MAŽOSIOS LIETUVOS REZISTENCINIO SAJŪDŽIO IR MAŽ. LIETUVOS FONDO SUVAŽIAVIMAS ČIKAGOJE

IRENA REGIENĖ

Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio (MLRS) ir Mažosios Lietuvos fondo (MLF) yra dvi atskiros, tačiau kamieno atžalos, tarpiai tarpusavyje bendradarbiaujančios ir atliekančios atskiras funkcijas bendroje veikloje. MLR sąjūdis reikiama politinės krypties veikla, o ML fondas rūpinasi tautinio, istorinio ir kultūrinio paveldo kaupimu, dokumentacija bei knygų leidyba.

Š.m. rugšėjo 2 ir 3 d. MLRS atstovai ir MLF nariai rinkosi Čikagoje apžvelgti praėjusių trejų metų veiklą, apsvaistyti ateities darbus ir išsiskirti vadovybes ateinančių dvejų metų laikotarpiui. Šeštadienį vyko bendras suvažiavimo atidarymas, MLRS ir MLF atskiri darbo posėdžiai, o sekmadienį iškilmingai buvo švenčiami pasiekimai ir ryžtas užsibrėžtų užsimojimų vykdymui.

Šeštadienio rytą Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus „Gintaro“ saleje 8:30 val. prie registracijos stalo besisusijūdžius atstovus iš JAV, Kanados ir svečius iš Lietuvos maloniai sutiko čikagiečiai Vilius Trumpjonas ir Martinas Buntinas. Jauki muziejaus salė, staltiesėmis apdengti, gėlių puokštelėmis papuošti stalai ir gražiai išstatytos JAV, Lietuvos trispalvė ir Mažosios Lietuvos vėliavos sudarė patrauklią aplinką darbingam suvažiavimui.

Suvažiavimo atidarymas

Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio ir Maž. Lietuvos fondo suvažiavimą 9:15 val. r. pradėjo MLRS vicepir. Ramūnas Buntinas, pasveikindamas dalyvius ir kviesdamas visus giedoti Lietuvos himną. Vadovavimą susirinkimui perėmusi MLRS vicepir. Ieva Jankutė iš New Yorko, garbės prezidentu pakvieta: Lietuvos gen. konsulė Čikagoje Vaclova Kleiza, Lietuvių ev. liuteronų Bažnyčios išėivijoje vysk. Hansa Dumpj, MLR sąjūdžio pirm. Algij Regi, Maž. Lietuvos fondo valdybos pirm. Vilių Pėteraiti, Vilniaus u-to prof. dr. Doma Kauna, ALT atstovė Matilda Marcinkienė, Klaipėdos krašto vadavimo dalyvį teis. Joną Dainauską, JAV LB Vidurio apygardos pirm. Birutę Vindašienę, LŠSI Vytauto Didž. rinktinės vadą Alfonsą Paukštę ir ML fondo tarybos pirm. Kurtą Vėlių.

MLR sąjūdžio pirm. A. Regis pakvietė visus susikaupti ir prisiminti mirusius, ne vien amžinybėn išėjusius MLRS ir MLF narius, bet visą pietinėje Nemuno pusėje gyvenusią tautos dalį, kuri daugiau negu 200 metų trukusia atkaklia kova stabdė kryžiuočių isigalėjimą Lietuvoje. Net fiziniai pavergta, bet nenugalėta, 700 metų atsispyrusią nutautinimui, ištvėrusią baudžiavą, marus, svetimųjų kolonizaciją ir sunkiausiose sąlygose sugebėjusią sukurti nenykstančios vertės kultūrinį palikimą. Tautos dalį, baigiamą sunaikinti iš Rytų atplūdusių barbarų įvykdyto genocido. Atsistojimu ir tylos minute suvažiavimo dalyviai pagerbė visus mirusius ir už laisvę žuvusius Maž. Lietuvos kovotojus bei kankinius.

Invokaciją sukalbėjęs vysk. H. Dumpys skatino, prisimenant praeitį, semtis iš jos jėgų šiandienai ir ateities darbams. Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza, sveikindamas suvažiavimą pareiškė, kad Maž. Lietuvos problema šiandien yra visos Europos rūpestis. Dabartinės Lietuvos vyriausybės dėmesys Karaliaučiaus sričiai yra nepakankamas (gal nedrįstama), todėl politinė našta šiame reikale tenka užsienio lietuviams, galintiems laisvai kalbėti ir veikti. Mūsų pareiga veikti, kad didžiosios valstybės šį klausimą keltų tarptautiniame forume. Pastarųjų pradžia jau matoma JAV Kongrese. Turime sukaupti jėgas, kad būtų įvykdyta, kas Kongrese jau pradėta, kad iš tos mažos liepsnelės suliepsnotų didelis židynys.

Lietuvos Tautininkų s-gos pirm. Rimanto Smetonos ir JAV Lietuvių Tautinės s-gos pirm. Leono Kriaučeliūno vardu sveikino Teodoras Blinstrubas. LŠSI Vytauto Didž. rinktinės – vadas Alfonsas Paukštė. Amerikos Lietuvių Tarybos (ALTO) CV pirm. G. Lazausko iškaliota, žodį tarė Matilda Marcinkienė. Lietuvos Laisvės sąjūdžio – 450 dar gyvų laisvės kovotojų-partizanų vardu – partizanas ir Sibiro tremtinys Povilas Vaičiūskas. Skatinanti žodį tarė JAV LB Vidurio apygardos pirm. Birutė Vindašienė. Vysk. H. Dumpys sveikino lietuvių ev. liuteronų Bažnyčios išėivijoje vysk. Hansa Dumpj, MLR sąjūdžio pirm. Algij Regi, Maž. Lietuvos fondo valdybos pirm. Vilių Pėteraiti, Vilniaus u-to prof. dr. Doma Kauna, ALT atstovę Matildą Marcinkienę, Klaipėdos krašto vadavimo dalyvį teis. Joną Dainauską, JAV LB Vidurio apygardos pirm. Birutę Vindašienę, LŠSI Vytauto Didž. rinktinės vadą Alfonsą Paukštę ir ML fondo tarybos pirm. Kurtą Vėlių.

MLR sąjūdžio pirm. A. Regis pakvietė visus susikaupti ir prisiminti mirusius, ne vien amžinybėn išėjusius MLRS ir MLF narius, bet visą pietinėje Nemuno pusėje gyvenusią tautos dalį, kuri daugiau negu 200 metų trukusia atkaklia kova stabdė kryžiuočių isigalėjimą Lietuvoje. Net fiziniai pavergta, bet nenugalėta, 700 metų atsispyrusią nutautinimui, ištvėrusią baudžiavą, marus, svetimųjų kolonizaciją ir sunkiausiose sąlygose sugebėjusią sukurti nenykstančios vertės kultūrinį palikimą. Tautos dalį, baigiamą sunaikinti iš Rytų atplūdusių barbarų įvykdyto genocido. Atsistojimu ir tylos minute suvažiavimo dalyviai pagerbė visus mirusius ir už laisvę žuvusius Maž. Lietuvos kovotojus bei kankinius.

Teisininkas Jonas Dainauskas, autentiškais faktais pamermta paskaita „Mažosios Lietuvos genocidas“, šurpiai atvaizdavo 1944 metais Vokietijon besiveržiančios Sovietų Sąjungos kariuomenės Maž. Lietuvoje įvykdytą XX šimtmeityje žiauriausią lietuvių tautos dalies genocidą. Vėliau ten išgalėjusi sovietinė valdžia žudymais, masiniais tremimais, dirbtinai sukeltu badu ir epidemijomis stengėsi sunaikinti, ne tik dar likusius negausius gyventojus, bet panaikinti vietovardžius, vandenvardžius ir visa, kas pasauliui primintų to krašto lietuvišką praeitį. Į nusiaubtą kraštą iš Rusijos gilumos gabenami kolonistai, nieko apie tą kraštą nežinantys ir negerbiantys.

Genocido aukos suvažiavimo dalyvių buvo pagerbtos atsistojimu ir susikaupimo minute. Po intensyvių paskaitos trumpa pertrauka, ir malonių šeiminkinių Lilės Buntinienės ir Danutės Trumpjonienės kvietimas pasivaikinti jų paruošta kavute, buvo puiki atgaiva ir minčių nukreipimas tolimesnei suvažiavimo eigai.

Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio darbo posėdis
MLR sąjūdžio darbo posėdis 10:15 v.r. pradėtas pirminku, niu kietė Ieva Jankutė. Sekretoriauti sutiko čikagietė Irena Regienė. Priėmus pasiūlytą darbotvarkę, I. Jankutė perskaitė 1992 m. rugšėjo 5 d. Toronte vykusio MLR sąjūdžio suvažiavimo protokolą. Vyko pareigūnų veiklos pranešimai.

MLRS pirm. A. Regis vaizdžiai apžvelgė praėjusių trejų metų savo ir valdybos veiklą. Visi nariai savo lėšomis lankėsi Lietuvoje ir Karaliaučiaus krašte, norėdami susipažinti su Maž. Lietuvos lietuvių gyvenimo sąlygomis, lietuviškumo išlaikymo pastangomis ir kt. Tėnykščiai lietuviai prašo įvairios paramos. MLRS neturi lėšų nei galimybių jų vargams palengvinti. Palaikomas ryšys su jų organizacijų vadovais ir kultūrininkais Karaliaučiaus krašte ir Lietuvoje. Įvairiais atvejais Maž. Lietuvos reikalais raštais buvo kreiptasi į Lietuvos vyriausybės ir Seimo narius bei Respublikos prezidentą. Apgailėtina, kad daugelis jų nežino Lietuvos, o juo labiau Maž. Lietuvos istorijos ir susitikimuose su užsienio atstovais ignorantiškai pareiškia, kad Lietuva dėl Karaliaučiaus srities neturi jokių pretenzijų. Dalis jų net galvoja, kad Vilnių ir Klaipėdą Lietuvai dovanoto sovietai. Po to, kai MLR sąjūdžio valdyba kreipėsi į popiežių Joną Paulių II, Karaliaučiaus sritis buvo išjungta iš Lenkijos bažnytinės priklausomybės. Gorbachiovui tebevaldant Rusiją ji buvo kreiptasi Maž. Lietuvos reikalui, MLRS valdyba reikėsi Pasaulio lietuvių spaudoje ir kai kuriuose Lietuvos laikraščiuose.

se. Dalyvaujama lietuvių pagrindinių organizacijų suvažiavimuose ir renginiuose, jas informuojama ir skatinama rūpintis Mažąją Lietuvą. Pritariančių ir veiklai skatinančių daug, bet talkininkų darbe maža. Trūksta laiko, talkos ir jėgų, dirbant negausiam būriui. Kasmet ruošiamas Tilžės Akto minėjimas, kuriame dalyvauja šauliai, kitos organizacijos ir visuomenė. Padėkojės valdybos nariams, talkininkams bei rėmėjams, žodį užbaigė ragindamas visus remti JAV Kongreso atstovo Cox inėsta rezoliucija.

Pranešimus padarė išdinininkas Vilius Trumpjonas ir Revizijos komisijos pirm. Aldona Buntinaitė. Tolimesnės veiklos aptarime ir diskusijose su pasiūlymais bei pastebėjimais pasireiškė: V. Pėteraitis, dr. Jonas Valaitis, A. Regis, L. Maskaliūnas, J. Dainauskas, K. Vėlius, A. Liepinaitis, dr. D. Kaunas, I. Jankutė, Balys Račkauskas ir kt.

Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio valdyba. Iš k.: Kurtas Vėlius, Irena Regienė, Vilius Trumpjonas, Algis Regis – pirmininkas, Ieva Jankutė, Martinas Buntinas ir Ramūnas Buntinas. Nuotr. Vyt. Jasinevičius

narys dr. Jonas Stiklorius ir MLF narys Martynas Kleinaitis.

Dr. J. Valaitis pranešė apie ALTe sukurtos Maž. Lietuvos reikalams komisijos ruošiamą memorandumą, prašant ji tarptautiniuose susitikimuose iškelti nenormalią Karaliaučiaus krašto padėtį, sukeltą Potsdamo sutarties. Taip pat pabrėžiant, kad reikia ne vien demilitarizacija rūpintis, bet kad tas kraštas turi priklausyti Lietuvai.

„Šimtmečius vokiečių, o dabar Rusijos užgrobita ir visokeriopai engiama Mažoji Lietuva turi turėti pripažintą teisę prisiglausti prie tautos kamieno, kaip akivaizdžiai išreikšta Mažosios Lietuvos Tautinės tarybos 1918 m. lapkričio 30 d. paskelbtu Tilžės Akto. Nepriklausomam gyvenimui prisikelianti Lietuva ir plati pasaulio lietuvių bendruomenė neturi moralinės teisės likti abejinga šiai genocidu nuteriotai tautos daliai prie Baltijos krantų. Mažosios Lietuvos gražinimas gyvenimui savoje tautoje reikalauja Lietuvos vyriausybės ir visų lietuvių nepalaujamų pastangų“.

„Šimtmečius vokiečių, o dabar Rusijos užgrobita ir visokeriopai engiama Mažoji Lietuva turi turėti pripažintą teisę prisiglausti prie tautos kamieno, kaip akivaizdžiai išreikšta Mažosios Lietuvos Tautinės tarybos 1918 m. lapkričio 30 d. paskelbtu Tilžės Akto. Nepriklausomam gyvenimui prisikelianti Lietuva ir plati pasaulio lietuvių bendruomenė neturi moralinės teisės likti abejinga šiai genocidu nuteriotai tautos daliai prie Baltijos krantų. Mažosios Lietuvos gražinimas gyvenimui savoje tautoje reikalauja Lietuvos vyriausybės ir visų lietuvių nepalaujamų pastangų“.

Dr. D. Kaunas siūlė anglų kalba išleisti politinės medžiagos – raštų ir dokumentų rinkinį, pradedant Tilžės Akto ir vėlesniais, ir jungti jį prie raštų įvairių kraštų politikams bei pasauliniams reikalus sprendžiančioms institucijoms.

J. Dainauskas ragino Karaliaučiaus srityje platinti rusų kalba išleistą Kušnerio knygą, išryškinančią to krašto lietuviškumą ir griauančią rusų

se. Dalyvaujama lietuvių pagrindinių organizacijų suvažiavimuose ir renginiuose, jas informuojama ir skatinama rūpintis Mažąją Lietuvą. Pritariančių ir veiklai skatinančių daug, bet talkininkų darbe maža. Trūksta laiko, talkos ir jėgų, dirbant negausiam būriui. Kasmet ruošiamas Tilžės Akto minėjimas, kuriame dalyvauja šauliai, kitos organizacijos ir visuomenė. Padėkojės valdybos nariams, talkininkams bei rėmėjams, žodį užbaigė ragindamas visus remti JAV Kongreso atstovo Cox inėsta rezoliucija.

Pranešimus padarė išdinininkas Vilius Trumpjonas ir Revizijos komisijos pirm. Aldona Buntinaitė. Tolimesnės veiklos aptarime ir diskusijose su pasiūlymais bei pastebėjimais pasireiškė: V. Pėteraitis, dr. Jonas Valaitis, A. Regis, L. Maskaliūnas, J. Dainauskas, K. Vėlius, A. Liepinaitis, dr. D. Kaunas, I. Jankutė, Balys Račkauskas ir kt.

Dr. J. Valaitis pranešė apie ALTe sukurtos Maž. Lietuvos reikalams komisijos ruošiamą memorandumą, prašant ji tarptautiniuose susitikimuose iškelti nenormalią Karaliaučiaus krašto padėtį, sukeltą Potsdamo sutarties. Taip pat pabrėžiant, kad reikia ne vien demilitarizacija rūpintis, bet kad tas kraštas turi priklausyti Lietuvai.

„Šimtmečius vokiečių, o dabar Rusijos užgrobita ir visokeriopai engiama Mažoji Lietuva turi turėti pripažintą teisę prisiglausti prie tautos kamieno, kaip akivaizdžiai išreikšta Mažosios Lietuvos Tautinės tarybos 1918 m. lapkričio 30 d. paskelbtu Tilžės Akto. Nepriklausomam gyvenimui prisikelianti Lietuva ir plati pasaulio lietuvių bendruomenė neturi moralinės teisės likti abejinga šiai genocidu nuteriotai tautos daliai prie Baltijos krantų. Mažosios Lietuvos gražinimas gyvenimui savoje tautoje reikalauja Lietuvos vyriausybės ir visų lietuvių nepalaujamų pastangų“.

Dr. D. Kaunas siūlė anglų kalba išleisti politinės medžiagos – raštų ir dokumentų rinkinį, pradedant Tilžės Akto ir vėlesniais, ir jungti jį prie raštų įvairių kraštų politikams bei pasauliniams reikalus sprendžiančioms institucijoms.

J. Dainauskas ragino Karaliaučiaus srityje platinti rusų kalba išleistą Kušnerio knygą, išryškinančią to krašto lietuviškumą ir griauančią rusų

se. Dalyvaujama lietuvių pagrindinių organizacijų suvažiavimuose ir renginiuose, jas informuojama ir skatinama rūpintis Mažąją Lietuvą. Pritariančių ir veiklai skatinančių daug, bet talkininkų darbe maža. Trūksta laiko, talkos ir jėgų, dirbant negausiam būriui. Kasmet ruošiamas Tilžės Akto minėjimas, kuriame dalyvauja šauliai, kitos organizacijos ir visuomenė. Padėkojės valdybos nariams, talkininkams bei rėmėjams, žodį užbaigė ragindamas visus remti JAV Kongreso atstovo Cox inėsta rezoliucija.

Pranešimus padarė išdinininkas Vilius Trumpjonas ir Revizijos komisijos pirm. Aldona Buntinaitė. Tolimesnės veiklos aptarime ir diskusijose su pasiūlymais bei pastebėjimais pasireiškė: V. Pėteraitis, dr. Jonas Valaitis, A. Regis, L. Maskaliūnas, J. Dainauskas, K. Vėlius, A. Liepinaitis, dr. D. Kaunas, I. Jankutė, Balys Račkauskas ir kt.

sukurtą mitą, kad tas kraštas nuo senovės esąs rusų žemė.

Baigus diskusijas, MLRS pirm. A. Regis perskaitė suvažiavimui siūlomą priimti pareiškimą Lietuvos vyriausybei ir visuomenei. Perskaitytas raštas suvažiavimo buvo priimtas ir bus skelbiamas spaudoje, siunčiamas Lietuvos vyriausybės nariams ir įvairių organizacijų vadovams.

Kadencijai pasibaigus, iš pareigų atsistatydino MLRS pirm. A. Regis ir nuo išpareigojimų atpalaidavo kitus valdybos narius, kviesdamas išrinkti naują pirmininką ir valdybą ateinančių dvejų metų veiklai vadovauti. Suvažiavimo dalyviai pasiūlymą priėmė, bet vertindami jo ligišiolinę veiklą, entuziastingai aklamacijos būdu pirmininku naujai kadencijai išrinko Algij Regi. Valdybą išrinkti: Ramūnas Buntinas, Vilius Trumpjonas, Ieva Jankutė, Martinas Buntinas, Kurtas Vėlius, Arūnas Buntinas ir Irena Regienė. Revizijos komisijon – Aldona Buntinaitė ir Jurgis Lampsatis.

Plojimais pasveikinus naujai sudarytą valdybą ir padėkojus Ievai Jankutei už sklandžiai pravestą susirinkimą, Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio suvažiavimą MLRS pirm. Algis Regis užsklendė pareiškimu, kad:

„Šimtmečius vokiečių, o dabar Rusijos užgrobita ir visokeriopai engiama Mažoji Lietuva turi turėti pripažintą teisę prisiglausti prie tautos kamieno, kaip akivaizdžiai išreikšta Mažosios Lietuvos Tautinės tarybos 1918 m. lapkričio 30 d. paskelbtu Tilžės Akto. Nepriklausomam gyvenimui prisikelianti Lietuva ir plati pasaulio lietuvių bendruomenė neturi moralinės teisės likti abejinga šiai genocidu nuteriotai tautos daliai prie Baltijos krantų. Mažosios Lietuvos gražinimas gyvenimui savoje tautoje reikalauja Lietuvos vyriausybės ir visų lietuvių nepalaujamų pastangų“.

Dr. D. Kaunas siūlė anglų kalba išleisti politinės medžiagos – raštų ir dokumentų rinkinį, pradedant Tilžės Akto ir vėlesniais, ir jungti jį prie raštų įvairių kraštų politikams bei pasauliniams reikalus sprendžiančioms institucijoms.

J. Dainauskas ragino Karaliaučiaus srityje platinti rusų kalba išleistą Kušnerio knygą, išryškinančią to krašto lietuviškumą ir griauančią rusų

se. Dalyvaujama lietuvių pagrindinių organizacijų suvažiavimuose ir renginiuose, jas informuojama ir skatinama rūpintis Mažąją Lietuvą. Pritariančių ir veiklai skatinančių daug, bet talkininkų darbe maža. Trūksta laiko, talkos ir jėgų, dirbant negausiam būriui. Kasmet ruošiamas Tilžės Akto minėjimas, kuriame dalyvauja šauliai, kitos organizacijos ir visuomenė. Padėkojės valdybos nariams, talkininkams bei rėmėjams, žodį užbaigė ragindamas visus remti JAV Kongreso atstovo Cox inėsta rezoliucija.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REAL ESTATE

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archey Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltų.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriur FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltų
- Perkamė ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR SALE
By owner **Homer Twp.** 2 1/2 wooded acres, 3 bdrm. brick ranch with full basement and pole barn. **\$259,500. Tel. 815-838-1560.**

MARIE POWELL & ASSOCIATES, INC. REALTORS®
BETTER HOMES AND GARDENS®
6505 Cull Blvd.
St. Pete Beach, Florida 33706
Office: (813) 360-2727
Fax: (813) 360-3626
Res: (813) 399-0265

MITCH SILKAITIS
SALES EXECUTIVE

Mielai patarnauju visuose nekilnojamo turto reikaluose
St. Petersburg ir jo apylinkėse

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas,** tel. 708-969-2658.

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457

RENATA KLIMAVIČIŪTĖ

A full service lender for:
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits

Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

TAISOME
ŠKALBIMO IR DŽIUVINIMO MAŠINAS, SILDYTVULUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORŲ VE-SINTUVŪS.
H. Dackys
Tel. 585-6624

IEŠKO BUTO
4 asmenų šeima ieško ramaus buto Marquette Parko rajone arba netoli jo. Skambinkite. Tel.: 312-925-4421

HELP WANTED
European restaurant in Lemont is looking for kitchen help.
Call 708-257-7570.

FOR SALE

DAINŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ

Prisiminkite praeitos vasaros Dainų šventę Alvido Buklio nufilmuotoje ir Vidos Kuprytės suregduotoje aukštos kokybės VHS juostoje.

Kaina tik \$25

Čekius siųsti:
Lithuanian R. Catholic Federation of America
4545 W 63 Street
Chicago IL 60629

Notice is hereby given pursuant to "An Act in relation to the use of an Assumed Name in the conduct or transaction of Business in the State", as amended, that certification was filed by the undersigned with the County Clerk of Cook County, File No. D030580 on the 15th of September, 1995 under the Assumed Name of "Vladav's Home Improvement with the place of business located at 3441 W. 42nd Place, Chicago, IL 60629. The true name and residence address of owner is: **Vladav Zakaras, 3441 W. 62nd Pl., Chicago, IL 60629.**

Many happy returns.

Give the gift that gives back more than you've given. For as little as \$25, you can give a piece of America to someone you care about.

Ask your banker for a gift certificate upon purchase.

Take Stock in America SAVINGS BONDS

A public service of this newspaper

Ieva Jankutė, Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio ir Maž. Lietuvos fondo suvažiavimo iškilmingo atidarymo ir MLR sąjūdžio darbo posėdžio pirmininkė. Nuotr. Vyt. Jasinevičius

Susitikus geležinkelio stotyje, žygiuojame su „aušroka“ prie Aušros Vartų. Iš kairė: vilniečiai K. Baronas, M. Birinikas, viduryje A. Andriulis, M. Padaba. Už jų matomi „aušroka“ Sabas ir Dudonis. Nuotrauka daryta 1939 m. gegužės 12 d.

KAUNO „AUŠRA“ VILNIUJE

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Mielas bičiulis K. Čerkeliūnas atsiuntė man brangią dovaną — lenkų okupacijos metais Vilniuje tris kartus savaitėje leista „Aido“ laikraštį. Pridėjome laiške jis prašė atkreipti dėmesį į straipsnį apie krepšinio rungtynes ir, jeigu būtų galima, ką nors papildyti ar ištaisyti. Be abejo, tą atliksiu pabaigoje, tačiau primindamas, kad tai — istorinis įvykis, kadangi pirmą kartą nepriklausomų Lietuvos ir Lenkijos valstybių gyvenime, gimnazijos oficialiai užmezgė sportinius ryšius.

Straipsnyje „Kauno sportininkai Vilniuje“ „Aido“ laikraštis 1939 m. gegužės mėn. 16 d. rašo: (kalba netaisyta): „Tuoj po Velykų Vilniuje viesėjo Vilkaviškio gimnazijos 8-toji klasė. Vilkaviškietis draugiškai sužaidė su Vytauto Didžiojo ir lenkų Adomo Mickevičiaus gimnazijų mokiniais. Su lenkais vilkaviškietis krepšinį pralose, nes išstatė ne rinktinę, bet tik atsitiktinai iš aštuntokų sudarytą komandą. Lenkai, o ypač vietinė spauda, padarė iš to didelį dalyką. Girdi, Lietuvos

krepšinio tėvynės jaunimas daug menkiauo lošias, negu lenkų gimnazistai.

Gegužės mėn. 12 d. Vilniun buvo atvykusi Lietuvos vidurinių mokyklų meistras — Kauno „Aušros“ gimnazijos krepšinio rinktinė. Vilniečiai buvo tikri, kad ši rinktinė atitaisys vilkaviškietį pralošimą ir pakeis lenkų nuomonę apie Lietuvos sportininkų lygi bei pajėgumą. Iš tikrųjų vilytė buvo pagrįstos. „Aušroka“ taip žaidė, kad tik reikėjo stebėtis.

Gegužės mėn. 13 d. po pietų Kauno „Aušros“ gimnazijos rinktinė susitiko su Vytauto Didžiojo gimnazijos krepšinio komanda. Rungtynės vyko daugiau broliškoje nuotaikoje. „Aušroka“ ne tiek stengėsi mūsiškius aplošti, kiek norėjo parodyti klasišką žaidimą, naują techniką ir tik jiems patiems žinomą taktiką.

Vilniuje, reikia pripažinti, didesnę pasisekimą turi tinklinis (tautinėje olimpiadoje vilniečiai laimėjo aukso medalį, K.B.), negu krepšinis. Bet ir krepšinis nėra nustumtas į paskutinę vietą. Mūsiškiai, palyginus su lenkais nėra blogi krepšinininkai, bet jų lošimo technika nėra įvairi. (...) Rungtynės baigėsi 50:13 „Aušros“ gimnazijos naudai.

Gegužės mėn. 14 d. Kauno „Aušros“ gimnazijos rinktinė žaidė su ta pačia Vilniaus lenkų Adomo Mickevičiaus gimnazijos rinktinė. Jų rungtynių susirinko pasižiūrėti lietuviai ir lenkų visuomenės. Rungtynių pradžioje

je kamuolys iš karto patenka lietuvių rankosna, lenkai netenka nuovokos, bėgioja, blaškos, o lietuviai tik „krauna“ ir „krauna“. Pirmojo kėlinio rezultatas 14:2 lietuvių naudai. Lenkai tuos du punktus gavo iš baudų.

Antrame kėlinyje lenkai pakeičia savo taktiką. Nustoję bėgioje, rizikingai nepuola, žiūri, kad tik kuo mažiausiai punktų pralaimėtų. Lietuviai prie naujos taktikos greit prisitaiko. Pasirodo, lenkai pasirinko tokią taktiką todėl, kad lietuviai daug šaudė iš arti, iš tolo šaudyti vengia, o tuo tarpu jie daugiau stengiasi mesti iš tolo. Pasiseka jiems porą kartų prasiveržti pro puolikų grandinę ir įšauti porą „golų“, bet ir čia jiems daugiau padeda baudos. Tačiau galutinai rungtynės baigiasi didele lietuvių persvara, „golų“ santykis 27:11.

Rungtynės aprašė J. Glaučlys, pridėdamas šią „aušroka“ sudėtį: Norkus I, Norkus II, Leščius (tikrovėje Kauno Technikos mokyklos mokiny), Andriulis, Jiera (kapitonas, spėju kad tai Jarosekas), Sabas. Prie jų reikėtų dar pridėti Dudonį.

Nažaidžiaus Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos rinktinėje, tačiau aktyviai dalyvavau „aušroka“ susidime geležinkelio stotyje, susidraugavau su a.a. A. Andriuliu, paragavome „Sopeno“ alaus, aprodžiau jam mūsų sostinę. Draugystė nenutrūko ir Vokietijoje. Rungtynių metu stovėjau prie sporto aikštės jėjimo durų, tikrindamas bilietus. Aikštės tvora, artimų namų langai buvo „apgulti“ ne tik gimnazistų, bet taip pat ir Vilniaus gyventojų, kadangi Lietuvos krepšinio vardas jau buvo

NAUJA ŠEIMOS PEDAGOGO MOKYKLA

Kaune pradėti priiminėti dokumentai į naujai atidarytą Šeimos pedagogo mokyklą. Per pusę metų šios mokyklos mokiniai išmoks vokiečių kalbą, bendravimo etikos, elgesio ir buitės estetikos, vaiko psichologijos, šeimos pedagogikos pagrindų ir bus paruošti darbui vokiečių šeimose. Mokykla yra Tarptautinės jaunimo konsultacinės tarybos Lietuvoje padalinys, dirbantis pagal programą AU-PAIR. Ši programa įpareigoja šeimas, kuriose dirba iš įvairių šalių suvažiavusios vaikų auklėtojos, leisti jas į vokiečių kalbos kursus, kad kuo geriau išmokytų kalbą, susipažintų su Vokietijos kultūra, vaikų ugdymo tradicijomis.

„Šiuo metu Vokietijoje dirba apie penkiasdešimt mūsų auklėtinių“, papasakojo Šeimos pedagogo mokyklos mokymo dalies vedėja Danguolė Lazauskienė. „Merginos džiaugiasi ne tik uždirbtais pinigais, bet ir naujomis pažintimis. Jos aktyviai bendrauja su kitų šalių merginomis, dirbančiomis pagal AU-PAIR programą, sykiu su

gerai žinomas ne tik Gedimino mieste, bet visoje Lenkijoje.

Iš Ad. Mickevičiaus gimnazijos rinktinės išsiskyrė Vilniaus burmistro sūnus Vladas Mališevskis (Vilniaus LGSF žaidėm kartu ledo ritulį) pelnydamas daugiausia taškų. Jis repatriavo į Lenkiją ir kurį laiką treniravo Varšuvos „Legijos“ krepšinio komandą.

Prof. Alfred Senn, apsilankęs pas žinomą tautinių rūbų audėją Emiliją Tutliene (viduryje) ir jos dukrą Dalią Mrowiec. Prof. Senn buvo pakviestas į Seattle, WA, dalyvauti University of Washington Baltųjų studijų vasaros instituto paskaitų serijoje.

Nuotr. Inos Bertulytės-Bray

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1995 m. rugsėjo mėn. 28 d. 5

savo šeiminkais daug kelias savaites nuostatoms formuoti, o jei kuriai Šeimos pedagogo auklėtojai nepatinka jos darbdaviai — Tarptautinė jaunimo konsultacinė taryba šeimą visada gali pakeisti.

Brangiai Mamytėi

A.†A.

GAILUTEI VALIULIENEI

išėjus Namų pas Viešpatį, nuoširdžiai užjaučiame dukrą RIMĄ ir sūnų ŠARŪNĄ su šeimomis. Liūdime kartu netekę maldos draugės.

Irena Garunkštienė
Danutė Gierštikiene
Janina Mikutaitienė
Irena Šerelienė
Nijolė Užabalienė

Draugo fondo garbės narei

A.†A.

JADVYGAI DOČKIENEI

iškeliavus į Amžinybę, nuoširdžiai užjaučiame KOSTĄ DOČKŪ, Draugo fondo garbės narį ir Kontrolės komisijos sekretorių.

Draugo fondo direktorių taryba

A.†A.

JADVYGAI DOČKIENEI

iškeliavus Amžinybėn, vyrą KOSTĄ, seserį STEFĄ KISIELIENĘ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame.

Rasa ir Marius Kasniūnai
Dainė ir Thomas Quinn
Elvyra ir Pilypas Naručiai

A.†A.

JADVYGAI DOČKIENEI

mirus, liūdime su jos vyru KOSTU, sesute STEFĄ KISIELIENE, jos šeima, ir reiškiamo nuoširdžiausia užuojautą.

Bronė ir Juozas Šlajai
Jonas Vaičys

LIETUVOS AIDAI

veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Penktadieniais 7:00 v.v. — 8:00 v.v.
1450 AM banga.

Adresas: 2624 W. 69 St.
Chicago, IL 60629

Tel. 219-696-2228/Tel. - Fax 219-696-7760

Į GIMTINĘ SUGRĮŽO NAGEVIČIŲ PALAIKAI

Rugsėjo 7 d. iš Clevelando į Kauną, lydint giminaičiams, buvo atgabenti Nepriklausomos Lietuvos veikėjo, generolo Vlodo Nagevičiaus (1881-1954) ir jo žmonos, birutietės Veronikos Nagevičienės palaikai.

Aidint trimitams, būgnams ir varpams urnos buvo pašarvotos Vytauto Didžiojo karo muziejuje, kurį 1921-aisiais įkūrė pats V. Nagevičius ir beveik visą laiką iki pasitraukimo į Vakarų 1944-aisiais buvo jo direktorius.

Palaikų sutikimo ceremonijoje dalyvavo Kauno igulos, Vytauto Didžiojo atskiro jėgerių bataliono, SKAT kariai, birutietės, Atsargos karininkų, Šaulių sąjungos nariai, kitų karinių organizacijų bei Krašto apsaugos, Kultūros ir Sveikatos apsaugos ministerijų atstovai.

V. Nagevičius yra baigęs Sankt Peterburgo archeologijos institutą ir Karo medicinos akademiją, tarnavo Rusijos karo laivyne, 1919-1940 m. vadovavo Lietuvos kariuomenės sveikatos tarnybai.

1923 m. padėjo įkurti Lietuvos jūrininkų sąjungą ir buvo jos vadovas. 1920-aisiais jam suteiktas generolo laipsnis.

V. Nagevičius taip pat buvo Lietuvos ir suomių, Lietuvių ir švedų draugijų ir net Lietuvos gyvintų globos draugijos įkūrėjas.

Jis aktyviai dalyvavo ir steigiant išeivijos lietuvių veteranų sąjungą „Ramovė“.

V. Nagevičius paliko Lietuvai svarbių archeologijos darbų. Ypač reikšmingi pirmąjį ir antrąjį XX amžiaus dešimtmetį jo atlikti Žemaitijos kapinynų, ketvirtojo dešimtmečio pradžioje — Apuolės, kitų pilikalnių tyrimai.

Rugsėjo 8 d. Vlodo ir Veronikos Nagevičių palaikai buvo išvežti į Kretingą — generolo tėviškę.

Griaudėjant istorinio pabūklų sūviams, buvo pakeltos Vytauto Didžiojo ir Vyčio kryžiaus vėliavos.

Kartu buvo pagerbta ir Vytauto Didžiojo karūnavimo diena — rugsėjo 8-oji.

Į Lietuvą išlydint a.a. generolo Vlodo Nagevičiaus ir žmonos a.a. Veronikos pelenus. Iš k. — su velioniu urnomis J. Budrienė, L. Nagevičienė, E. Mažonienė ir K. Schmidt. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

AMERICAN LITHUANIAN VOICE, INC.

Amerikos Lietuvių Balso Radijo Klubas
WCAR-AM 1090 SUNDAYS 8:15 - 9:00 A.M.
13436 GARFIELD • REDFORD, MI 48239 • (313) 535-6683

50

Š.m. rugpjūčio mėnesio 12-tą dieną suėjo 50 metų, kaip buvo įsteigtas Amerikos Lietuvių Balso Radijo Klubas, Detroit, Michigan ir yra darbūts iki šių dienų.

50

Š.m. rugsėjo mėnesio 8-tą dieną suėsi 50 metų kaip buvo perduota pirmoji radijo programa Detroit, Michigan, kurią organizuoja ir išlaiko, su klausytojų parama ir pritarimu, Amerikos Lietuvių Balso Radijo Klubas.

50

Šios abi sukaktys bus iškilmingai ir nuotaikingai prisimintos š.m. spalio mėnesio 7-tą dieną 7 v.v. Dievo Apvaizdos parapijos kultūrinio centro salėje. Bus trumpas sukaktių prisiminimas, meninė programa, kurią atliks nuotaikingas, jaunystę trykstantis tautinių šokių vienetas „Gyvataras“ iš Hamilton, Ontario, Canada, vadovaujamas Elytės Tarvydienės. Po to bus puiki vakarienė ir šokiai grojant Rimo Kaspučio orkestrui „Romanika“. Į šią iškilmingą ir nuotaikingą sukaktių paminėjimo vakarą esate maloniai kviečiami visi iš arti ir toli ir visi, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo, kad šios sukaktys šandie būtų tikrovė.

Praneša ir kviečia
Amerikos Lietuvių Balso Radijo Klubas

Šis skelbimas turėjo būti „Drauge“ išspausdintas rugsėjo 7 d., tačiau per neapsižiūrėjimą praleistas. Amerikos Lietuvių balso radijo klubo valdybos pageidavimu, nors ir pavėluotai, skelbimą spausdiname ir atsiprašome už klaidą.

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-3400

